

frontal plane with a high level of state of the biogeometric profile of posture increased by 38,89 %. It should be noted that positive changes have also occurred in terms of the state of the biogeometric profile of the posture of young athletes. Thus, in young athletes with postural disorders in the sagittal plane, a decrease in the proportion of individuals with a low level of the state of the biogeometric posture profile by 46,67 % was accompanied by particle growth with an average and high level of 26,67 and 20 %, respectively. It is very important that an increase in the state of the biogeometric posture profile was also manifested in an increase in the shares of young athletes with impairments in the frontal plane with a high level of the state of the biogeometric posture profile due to a decrease in the proportion of low and medium levels by 12,5 % in each gradation. Prospects for further scientific research are possible in matters related to the development of a scientifically based technology for correcting violations of the biomechanical properties of the athletes' feet at the initial training stage by means of physical rehabilitation.

Key words: athletes, physical rehabilitation, correction, disorders, musculoskeletal system.

УДК 37.037

Наталія Носова

Превентивна фізична реабілітація дітей дошкільного віку з функціональними порушеннями постави: практичний аспект

Національний університет фізичного виховання і спорту України (м. Київ)

Постановка наукової проблеми та її значення. Останнім часом спостерігаємо підвищений інтерес педагогічного наукового співтовариства та суспільства в цілому до проблеми збереження здоров'я дітей [1, 2, 4]. Узагальнюючи дані численних досліджень [1, 3, 6], можемо зробити висновок, що в наш час на кожну дитину дошкільного віку припадає по два-три порушення функціонування систем організму, серед яких перше місце займають функціональні порушення опорно-рухового апарату (ОРА). Функціональні порушення постави ще не є захворюваннями й саме засоби превентивної фізичної реабілітації можуть бути спрямовані на профілактику захворювань хребетного стовпа (сколіозів, кіфозів тощо) на донозологічному етапі їх розвитку.

Модернізація освіти нині зумовила необхідність упровадження в процес фізичного виховання та фізичної реабілітації дошкільнят сучасних видів рухової активності й новітніх оздоровчих підходів [1, 2, 12]. На сьогодні численні дослідники поглиблено вивчають стан ОРА та окреслюють шляхи подолання негативних наслідків, які спричиняють порушення постави в дітей дошкільного віку [1, 3, 6]. Водночас, на нашу думку, доречно акцентувати увагу спеціалістів на необхідність застосування засобів та методів превентивної фізичної реабілітації [7].

Отже, аналіз наявних досліджень означеної наукової проблеми, недостатність науково-методичного обґрунтування превентивної фізичної реабілітації для дітей дошкільного віку з функціональними порушеннями опорно-рухового апарату визначають актуальність обраної роботи.

Зв'язок із науковими планами, темами. Тему статті розроблено згідно зі Зведеним планом НДР у сфері фізичної культури і спорту на 2011–2015 рр. Міністерства України у справах сім'ї, молоді і спорту за темою 3.7. «Удосконалення біомеханічних технологій у фізичному вихованні і реабілітації з урахуванням індивідуальних особливостей моторики людини» (номер державної реєстрації 0111U001734) і плану НДР Національного університету фізичного виховання і спорту України на 2016-2020 рр. за темою 3.13. «Теоретико-методичні основи здоров'яформуючих технологій у процесі фізичного виховання різних груп населення» (номер державної реєстрації 0116U001615).

Мета дослідження – розкрити практичний аспект реалізації концепції превентивної фізичної реабілітації дітей дошкільного віку з функціональними порушеннями постави.

Методи дослідження – аналіз та узагальнення даних науково-методичної літератури, систематизація, контент-аналіз, педагогічні методи дослідження, методи кваліметрії, методи математичної статистики.

Результати дослідження та їх обговорення. Розглядаючи концепцію превентивної фізичної реабілітації дітей дошкільного віку з функціональними порушеннями постави, у цій роботі подамо два аспекти її практичної реалізації.

Перший – діагностичний – уключав:

- вкопювання даних медичних карток 230 дітей дошкільного віку з метою виявлення типу їхньої постави;
- розробку карти візуального експрес-контролю рівня стану біогеометричного профілю постави дітей 5–6 років;
- апробацію розробленої карти візуального експрес-контролю рівня стану біогеометричного профілю постави дітей 5–6 років.

Шляхом вкопювання даних медичних карток 230 дітей 5–6 років виявлено, що 62 обстежувані дитини (26,96 %) мають нормальну поставу, 168 (73,04 %) – порушення постави за розподілом, наведеним на рис. 1; у 50 % досліджуваних наявна вальгусна установка стоп [9].

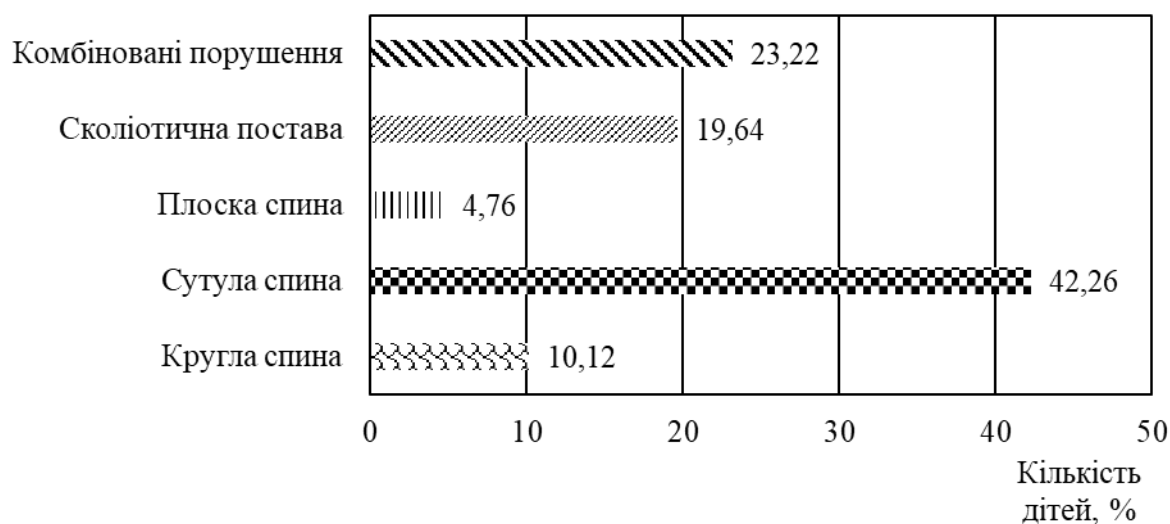

Рис. 1. Розподіл дітей із функціональними порушеннями постави за їхніми типами

Ураховуючи той факт, що однією з головних детермінант ефективності процесу фізичної реабілітації дітей 5–6 років із функціональними порушеннями опорно-рухового апарату є здійснення постійного контролю за станом їх біогеометричного профілю постави [4, 9]. Тому наші подальші дослідження [9] з використанням методу кваліметрії дали підставу розробити карту візуального експерт-контролю рівня стану біогеометричного профілю постави дітей 5–6 років, яка охоплює по чотири показники в сагітальній і фронтальній площинах із запропонованою градацією рівня стану біогеометричного профілю постави дітей 5–6 років (табл. 1).

Беручи до уваги той факт, що у формуванні постави вагому роль відіграє ортоградне положення тіла. Управління ортоградною позою дітей 5–6 років передбачало визначення локалізації ЗЦМ їхнього тіла. Проведені нами попередні дослідження [8] дали змогу розробити регресійну модель визначення ЗЦМ тіла дітей 5–6 років, яка має вигляд:

$$y = 0,51 + 0,012 \cdot ДП + 0,003 \cdot ДГ - 0,01 \cdot ЦМ(Г) - 0,016 \cdot ЦМ(С),$$

де коефіцієнт множинної кореляції – 0,845, похибка моделі – 0,0016 при $p < 0,05$ (ДП – довжина плеча, ДГ – довжина гомілки, ЦМ(Г) – центр мас гомілки та ЦМ(С) – центр мас стопи; усі складники моделі є статистично значущими при $p < 0,05$).

Розроблена карта візуального експрес-контролю рівня стану біогеометричного профілю постави дітей 5–6 років апробована в процесі фізичної реабілітації ЗДО № 2 м. Рівне та «Дзвіночок» Чабанівської сільської ради Київської області.

Вкопювання медичних карток дітей 5–6 років ($n=76$) дало підставу виявити, що порушення постави у фронтальній площині спостерігається у 20 % дітей, кругла спина – у 10 %, сутула – у 40 %, плоска – у 5 і 25 % дітей мають комбіновані порушення в сагітальній і фронтальній площинах.

Проведення візуального скринінгу за розробленою нами картою контролю дало підставу розподілити 76 досліджуваних із порушеннями постави за рівнем стану біогеометричного профілю постави (табл.2).

Результати аналізу показали, що 20 % дітей із сутулою спиною мають вищий від середнього рівень стану біогеометричного профілю постави, у той час як діти з комбінованими порушеннями у

фронтальній та сагітальній площинах за рівнями розподілилися таким чином: 15 % дітей мають середній, а 10 % – початковий рівень стану біогеометричного профілю постави. Водночас не зареєстровано осіб із високим рівнем стану біогеометричного профілю постави.

Таблиця 1

Карта візуального скринінгу біогеометричного профілю постави [9]

Показники біогеометричного профілю постави	П.І.П.				Стать			Вік	
	1. Сагітальна площина				2. Фронтальна площина				
	1.1 Кут нахилу голови	1.2 Грудний кіфоз	1.3 Кут нахилу тулуба	1.4 Поперековий лордоз	2.1 Симетричність надпліч	2.2 Трикутники талії	2.3 Симетричність нижніх кутів лопаток	2.4 Розміщення стоп	
Оцінка показників	5 балів								
	4 бали								
	3 бали								
	2 бали								
	1 бал								

Інтервал, балів	Рівень	Інтегральна оцінка, балів
40–32	Високий	5
32–24	Вищий за середній	4
24–16	Середній	3
16–8	Низький	2

Таблиця 2

Розподіл дітей 5–6 років за рівнем стану біогеометричного профілю постави, % (n=76)

Тип постави	Кількість дітей, %	Рівень стану біогеометричного профілю постави			
		початковий	середній	вищий від середнього	високий
Кругла спина	10	0	5	5	0
Сутула спина	40	5	15	20	0
Плоска спина	5	0	5	0	0
Сколіотична постава	20	0	10	10	0
Комбіновані порушення	25	10	15	0	0

Отримані дані доцільно враховувати під час використання диференційованого підходу, який сприятиме підвищенню ефективності процесу фізичної реабілітації та покращенню рівня стану біогеометричного профілю постави дітей 5–6 років.

Другий аспект – практичної реалізації концепції превентивної фізичної реабілітації дітей дошкільного віку з функціональними порушеннями постави включав розробку схеми організації реабілітаційного процесу, що характеризує взаємозв'язок усіх учасників (табл. 3) та технології превентивної фізичної реабілітації дітей дошкільного віку з функціональними порушеннями постави в умовах закладів дошкільної освіти (рис. 2).

Таблиця 3

Схема організації реабілітаційного процесу в закладі дошкільної освіти

Діяльність фізичного терапевта	Діяльність педагога	Діяльність дітей	Сумісна діяльність дітей і батьків
<i>Перший етап – виявлення проблеми</i>			
а) спільно з медичними працівниками проводить комплексне обстеження стану ОРА дитини; б) визначає індивідуальний план заходів	а) формує проблему: ігрова ситуація «іграшки захворіли: у ведмедика болить спинка, зайка зламав лапку»; б) визначає завдання для його виконання	а) входять у проблему; б) шукають відповідь на запитання «Чому іграшки захворіли і як їм допомогти?»	а) свідомо й особисто сприймають проблему; б) беруть до відома завдання проекту
<i>Другий етап – організація роботи над технологією</i>			
а) складають план реалізації технології; б) підбирають необхідне обладнання, посібники; в) складають схеми взаємодії учасників технології; г) надають допомогу дітям під час планування їхньої діяльності; г) розподіляють дітей у групи для виконання запланованої діяльності.		а) планують свої дії.	а) обговорюють із дітьми поетапний план реалізації технології; б) визначають форму та місце виконання домашніх завдань
<i>Третій етап – реалізація технології</i>			
а) спільно з педагогами та медичними працівниками беруть участь у реалізації технології	а) організовує діяльність дітей, спільну роботу дітей і батьків	а) беруть участь у різних видах діяльності	а) беруть участь у заходах; б) виконують домашні завдання з дітьми
<i>Четвертий етап – контроль за реалізацією технології</i>			
а) проведення поточного й оперативного контролю; б) корекція індивідуального плану заходів	а) вносять зміни в діяльність батьків і дітей	б) шукають відповідь на запитання «Чи іграшки почувають себе краще і як можна їм допомогти?»	а) беруть участь у заходах; б) виконують домашні завдання з дітьми

Комплекс показників, отриманих під час експерименту, а також аналіз наукової літератури стали підставою для розробки технології превентивної фізичної реабілітації дітей дошкільного віку з функціональними порушеннями постави (рис. 2).

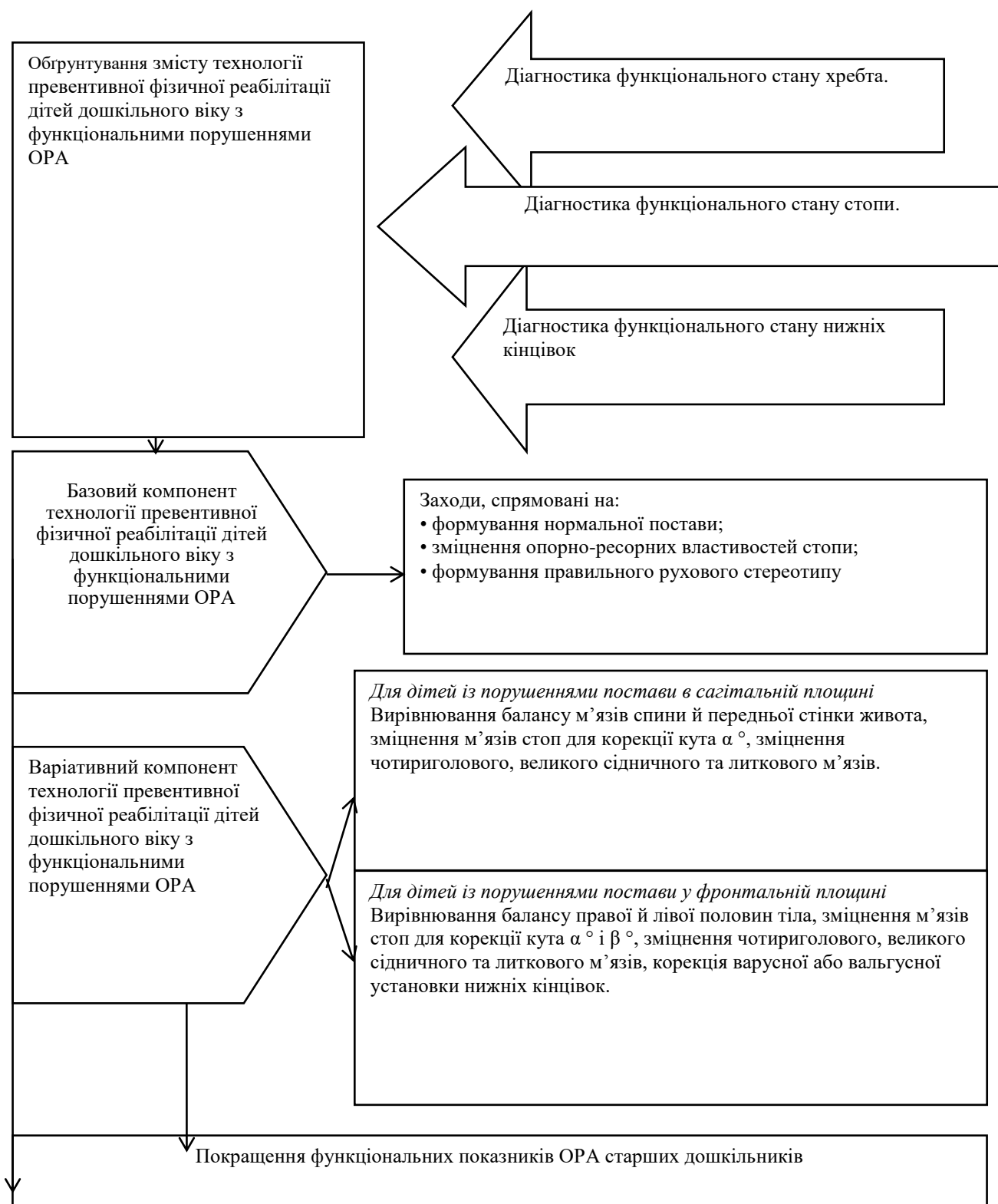

Рис. 2. Блок-схема технології превентивної фізичної реабілітації дітей дошкільного віку з функціональними порушеннями постави в умовах закладів дошкільної освіти

Висновки та перспективи подальших досліджень. Дошкільний вік – найбільш відповідальний період у процесі фізичного розвитку та формування особистості дитини. Аналіз стану постави дітей 5–6 років за останні роки не дає підстав для оптимізму, тому наразі стає актуальним упровадження в процес фізичного виховання та фізичної реабілітації дошкільнят сучасних видів рухової активності й новітніх оздоровчих підходів. Отримані нами дані в ході виконання дослідницької діяльності дали

змогу розкрити практичні аспекти реалізації концепції превентивної фізичної реабілітації дітей дошкільного віку з функціональними порушеннями постави в умовах закладів дошкільної освіти.

Перспективи подальших досліджень пов'язані з розробкою та впровадженням концепції корекції й профілактики функціональних порушень опорно-рухового апарату дітей старшого дошкільного віку в процесі фізичної реабілітації.

Джерела та література

1. Бондарь Е. М. Коррекция функциональных нарушений опорно-двигательного аппарата у детей 5–6 лет с учетом пространственной организации их тела: автореферат. Киев, 2009. 24 с.
2. Кашуба В., Гончарова Н., Ткачева А. Диагностика осанки человека: история и современное состояние. *Молодіжний науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Фізичне виховання і спорт: журнал/уклад.* А. В. Цьось, А. І. Альошина. Луцьк: Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2017. Вип. 26. С. 42–53.
3. Кашуба В., Козлов Ю. Влияние программы физической реабилитации на пространственную организацию тела детей 5–6 лет со сколиотической осанкой в условиях дошкольных общеобразовательных учреждений. *Молодіжний науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки.* 2012. Вип. 8. С. 40–49.
4. Кашуба В., Носова Н., Бирик Р. Контроль состояния пространственной организации тела человека в процессе физического воспитания: история вопроса, состояние, пути решения. *Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві: зб. наук. праць Волин. нац. ун-ту імені Лесі Українки/уклад.* А. В. Цьось, А. І. Альошина. Луцьк: Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2012. Вип. 7. С. 10–19.
5. Кашуба В., Носова Н., Коломієць Т., Козлов Ю. Контроль состояния биометрического профиля осанки человека в процессе занятий физическими упражнениями. *Спортивний вісник Придніпров'я.* № 2. 2017. С. 183–190.
6. Носова Н. Сучасні проблеми превентивної фізичної реабілітації дітей дошкільного віку з функціональними порушеннями опорно-рухового апарату. *Молодіжний науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Фізичне виховання і спорт.* 2019. (33). 130–42.
7. Носова Н., Коломієць Т., Бишевец Н. Визначення локалізації ЗЦМ як основа управління ортоградною позою дітей 5–6 років у процесі занять фізичними вправами. *Молодіжний науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Фізичне виховання і спорт.* 2017. (26). 49–53.
8. Носова Н., Коломієць Т., Бишевец Н. Розробка та обґрунтування експрес-контролю стану біометричного профілю постави дітей 5–6 років. *Молодіжний науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Фізичне виховання і спорт.* 2017. (27). 90–5.6
9. Футорний С., Носова Н., Коломієць Т. Сучасні підходи до оцінки рівня стану постави людини в процесі занять фізичними вправами. *Вісник Прикарпатського університету.* 2017. 25–26. 296–302.
10. Kashuba Vitaliy, Nosova Nataliya, Bondar Olena. Characteristics of somatometric indicators of children 5–6 years old with different postural types as a development precondition of the concept on prophylactic and correction of functional disorders of the support-motional apparatus during the process of physical rehabilitation. *Journal of Education, Health and Sport.* 2017. 7(1). 789–798. eISSN 2391-8306.
11. Kashuba Vitaliy, Nosova Natalia, Kolomiets Tetyana. Technology of biometric profile control of children posture in senior preschool age during physical rehabilitation process. *Journal of Education, Health and Sport.* 2017. 7(2). 799–809. eISSN 2391-8306.
12. Kashuba Vitaliy, Nosova Natalia. Characteristics of biomechanical properties of child's foot 5-6 years old in the physical rehabilitation process. *Journal of Education, Health and Sport.* 2017. 7(5). 1086–1095. eISSN 2391-8306.
13. Kashuba Vitaliy, Nosova Natalia, Kozlov Yuri. Theoretical and methodological foundations of the physical rehabilitation technology of children 5–6 years old, with functional disorders of the support-motional apparatus. *Journal of Education, Health and Sport.* 2017. 7(4). 975–987. eISSN 2391-8306.

Reference

1. Bondar, E. M. (2009). *Korreksiya funktsionalnykh narusheniy oporno-dvigatel'nogo apparata u detey 5–6 let s uchetom prostranstvennoy organizatsii ih tela* [Correction of functional disorders of the musculoskeletal system in children 5–6 years of age, taking into account the spatial organization of their bodies]. (Avtoreferat). Kiev, 24 p. (in Russian).
2. Kashuba, V., Goncharova, N., Tkacheva, A. (2017). Diagnostika osanki cheloveka: istoriya i sovremennoe sostoyanie [Diagnostics of Human Posture: History and Modern Condition]. *Molodizhnyi naukovyi visnyk Skhidnoevropeiskoho natsionalnoho universytetu imeni Lesi Ukrainky. Fizychnye vykhovannia i sport* [Youth Scientific Journal Lesya Ukrainka Eastern European National University. Physical Education and Sport]: zhurnal/uklad. A. V. Tsos, A. I. Alosyna. Lutsk : Skhidnoievrop. nats. un-t im. Lesi Ukrainky, 26, 42–53 (in Russian).
3. Kashuba, V., Kozlov, Yu. (2012). Vliyanie programmy fizicheskoy reabilitatsii na prostranstvennyuyu organizatsiyu tela detey 5–6 let so skolioticheskoy osankoy v usloviyah doskolnykh obsheobrazovatelnykh

- uchrezhdeniy [Impacting of the Physical Rehabilitation Program on the Spatial Organization of the Children Bodies 5–6 Years with a Kyphosis in Secondary Preschool Environment]. *Molodizhnyi visnyk Skhidnoievropeiskoho natsionalnoho universytetu im. Lesi Ukrainky* [Youth Scientific Journal Lesya Ukrainka Eastern European National University. Physical Education and Sport], 8, 40–9.
4. Kashuba, V., Bibik, R., Nosova, N. (2012). Kontrol sostoyaniya prostranstvennoy organizatsii tela cheloveka v protsesse fizicheskogo vospitaniya: istoriya voprosa, sostoyanie, puti resheniya [Control of Condition of Human Body Spatial Organization in the Process of Physical Education: History, Condition, Ways of Solving the Question]. *Molodizhnyi nauk. visnyk. Fizychnye vykhovannia i sport* [Youth Scientific Journal Lesya Ukrainka Eastern European National University. Physical Education and Sport]. Lutsk: Volyn. nats. un-t im. Lesi Ukrainky, 7, 10–19.
 5. Kashuba, V., Nosova, N., Kolomiets, T., & Kozlov, Yu. (2017) Kontrol sostoyaniya biogeometricheskogo profilya osanki cheloveka v protsesse zanyatiy fizicheskimi uprazhneniyami [Monitoring the state of the biometric profile of a person's posture during physical exercise]. *Sportyvnyi visnyk Prydniprovia* [Sports Bulletin Dnieper], 2, 183–190 (in Russian).
 6. Носова, Н. (2019). Suchasni problemy preventyvnoyi fizychnoyi reabilitaziyi ditey doshkilnogo viku z funktsionalnymi porushennzmy oporno-rukhovogo aparatu. Modern problems of preventive physical rehabilitation of preschool children with functional disorders of the musculoskeletal system. *Journal Lesya Ukrainka Eastern European National University Youth's Scientific Bulletin. Series: Physical education and sports*, 33, 130–42.
 7. Nosova, N., Kolomiets, T., Byshevets, N. (2017) Vyznachennia lokalizatsii ZTsM yak osnova upravlinnia ortohradnoiu pozoiu ditei 5–6 rokiv u protsesi zaniat fizychnymy vpravamy. [Determination of the General Center of Mass Localization as a Basis for Orthograde Posture Controlling of Children Aged 5–6 Years in the Process of Physical Exercises Practicing]. *Molodizhnyi nauk. visnyk Skhidnoievrop. nats. un-tu im. Lesi Ukrainky. Fizychnye vykhovannia i sport. [Youth Scientific Journal Lesya Ukrainka Eastern European National University. Physical Education and Sport]*, 26, 49–53.
 8. Nosova, N., Kolomiets, T., Byshevets, N. (2017) Rozrobka ta obruntuvannya expres-kontroliu stanu biogeometrychnogo profilu postavy ditei 5–6 rokiv. [Development and justification of express control of the biometric profile of posture of children 5-6 years]. *Molodizhnyi nauk. visnyk Skhidnoievrop. nats. un-tu im. Lesi Ukrainky. Fizychnye vykhovannia i sport. [Youth Scientific Journal Lesya Ukrainka Eastern European National University. Physical Education and Sport]*, 27, 90–6.
 9. Futornyi, S., Nosova, N., Kolomiets, T. (2017) Suchasni pidkhody do otsinky rivnia stanu postavy liudyny v protsesi zaniat fizychnymy vpravamy [Modern approaches to the estimation of the level of human posture state in the process of physical exercises]. *Visnyk Prykarpatskoho universytetu* [Bulletin of the Precarpathian University], 25–26, 296–302.
 10. Kashuba, Vitaliy, Nosova, Nataliya, Bondar, Olena (2017). Characteristics of somatometric indicators of children 5–6 years old with different postural types as a development precondition of the concept on prophylactic and correction of functional disorders of the support-motional apparatus during the process of physical rehabilitation. *Journal of Education, Health and Sport*, 7(1), 789–798. eISSN 2391-8306.
 11. Kashuba, Vitaliy, Nosova, Natalia, Kolomiets, Tetyana (2017). Technology of biometric profile control of children posture in senior preschool age during physical rehabilitation process. *Journal of Education, Health and Sport*, 7(2), 799–809. eISSN 2391-8306.
 12. Kashuba, Vitaliy, Nosova, Natalia (2017). Characteristics of biomechanical properties of child's foot 5-6 years old in the physical rehabilitation process. *Journal of Education, Health and Sport*, 7(5), 1086–1095. eISSN 2391-8306.
 13. Kashuba, Vitaliy, Nosova, Natalia, Kozlov, Yuri (2017). Theoretical and methodological foundations of the physical rehabilitation technology of children 5–6 years old, with functional disorders of the support-motional apparatus. *Journal of Education, Health and Sport*, 7(4), 975–987. eISSN 2391-8306.

Анотації

Актуальність. Модернізація освіти нині зумовила необхідність упровадження в процес фізичної реабілітації дошкільнят сучасних видів рухової активності й новітніх оздоровчих підходів. На сьогодні численні дослідники поглиблено вивчають стан опорно-рухового апарату та окреслюють шляхи подолання негативних наслідків, які спричиняють порушення постави в дітей дошкільного віку. Однак, на нашу думку, доречно акцентувати увагу спеціалістів на необхідності застосування засобів і методів превентивної фізичної реабілітації.

Мета дослідження – розкрити практичний аспект реалізації концепції превентивної фізичної реабілітації дітей дошкільного віку з функціональними порушеннями постави. **Методи дослідження** – аналіз та узагальнення даних науково-методичної літератури, систематизація, контент-аналіз, педагогічні методи дослідження, методи математичної статистики. **Контингент досліджуваних** – 230 дітей старшого дошкільного віку. **Аналіз стану постави дітей 5–6 років за останні роки не дає підстав для оптимізму. Отримані нами**

дані в ході виконання дослідницької діяльності дали змогу розкрити практичні аспекти реалізації концепції превентивної фізичної реабілітації дітей дошкільного віку з функціональними порушеннями постави в умовах закладів дошкільної освіти. Запропоновано схему організації реабілітаційного процесу в закладі дошкільної освіти та розроблено технологію превентивної фізичної реабілітації дітей дошкільного віку з функціональними порушеннями постави.

Перспективи подальших досліджень пов'язані з упровадженням концепції превентивної фізичної реабілітації дітей дошкільного віку з функціональними порушеннями постави в процес фізичної реабілітації закладів дошкільної освіти

Ключові слова: превентивна фізична реабілітація, діти дошкільного віку, постава.

Наталья Носова. Превентивна физическая реабилитация детей дошкольного возраста с функциональными нарушениями осанки: практический аспект. Актуальность. Модернизация образования в настоящее время обусловила необходимость внедрения в процесс физической реабилитации дошкольников современных видов двигательной активности и новейших оздоровительных подходов. На данный момент многочисленные исследователи углубленно изучают состояние опорно-двигательного аппарата и намечают пути преодоления негативных последствий, которые влекут за собой нарушение осанки у детей дошкольного возраста. Однако, по нашему мнению, уместно акцентировать внимание специалистов на необходимость применения средств и методов превентивной физической реабилитации

Цель исследования – раскрыть практические аспекты реализации концепции превентивной физической реабилитации детей дошкольного возраста с функциональными нарушениями осанки. **Методы исследования** – анализ и обобщение данных научно-методической литературы, систематизация, контент-анализ, педагогические методы исследования, методы математической статистики. Контингент испытуемых составлял 230 детей старшего дошкольного возраста. Анализ осанки детей 5–6 лет за последние годы не дает оснований для оптимизма. Полученные нами данные в ходе осуществления исследовательской деятельности позволили раскрыть практические аспекты реализации концепции превентивной физической реабилитации детей дошкольного возраста с функциональными нарушениями осанки. Предлагается схема организации реабилитационного процесса в учреждении дошкольного образования и разрабатывается технология превентивной физической реабилитации детей дошкольного возраста с функциональными нарушениями осанки.

Перспективы дальнейших исследований связаны с внедрением концепции превентивной физической реабилитации детей дошкольного возраста с функциональными нарушениями осанки в процесс физической реабилитации учреждений дошкольного образования.

Ключевые слова: превентивная физическая реабилитация, дети дошкольного возраста, осанка.

Nataliya Nosova. Preventive Physical Rehabilitation of Preschool Children with Functional Impairment of Posture: a Practical Aspect. Modernization of education has now led to the need of introducing modern types of physical activity and new wellness approaches into the process of physical rehabilitation for preschool children. At the moment, a large number of researchers are studying in detail the condition of the musculoskeletal system and outline ways to overcome the negative consequences that cause impaired posture in preschool children. However, in our opinion, it is appropriate to focus the attention of specialists on the need to use the means and methods of preventive physical rehabilitation. **The objective of the study** was to reveal the practical aspect of implementation of the concept of preventive physical rehabilitation of preschool children with functional disorders of the posture. **Research methods:** analysis and synthesis of the data of scientific and methodological literature, systematization, content analysis, pedagogical methods of research, methods of mathematical statistics. **Results of the Research.** The contingent of the sample consisted of 230 older preschool children. Analysis of the posture of children aged 5-6 years in recent years does not give grounds for optimism. Further research related to the implementation of the concept of preventive physical rehabilitation of preschool children with functional disorders of posture in the process of physical rehabilitation of preschool education institutions. The scheme of organization of the rehabilitation process in the preschool education establishment is proposed and the technology of preventive physical rehabilitation of preschool children with functional disorders of posture is developed.

Prospects for further research are related to the introduction of the concept of preventive physical rehabilitation of preschool children with functional disorders of posture in the process of physical rehabilitation of preschool institutions.

Key words: preventive physical rehabilitation, preschool age children, technology, posture.